

Upptäckter av fångstgropar från Hermansjön i norr till Lappmon i söder

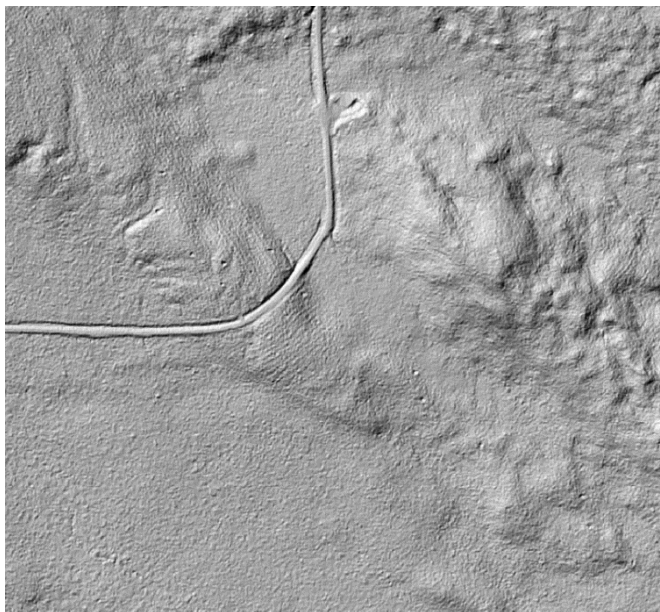

Karta: Riksanantikvarieämbetet, Fornsök

Redan vid traktplanering under tidigt 1990-tal hittade jag ett flertal, ej inventerade, djupa fångstgropar norr om Krokstjärnbrännan. Som kartan ovan visar har området från Hermansjön ner till Lappmon, aldrig inventerats av Riksanantikvarieämbetet före LONA projektets start. Strax söder om det här registrerade Riksanantikvarieämbetet 1963 fångstgropar i området Lappmon, (Raä nummer: Skorped 4:1).

De fångstgropar som nu registrerats mellan Hermansjön och Låsjön har uppkommit ur det aktuella projektet, efter tips av arkeolog Bernt Ove Viklund. Det var även Bernt Ove som gav mig kunskap om att studier av Riksanantikvarieämbetets karttjänst Fornsök, kan visa på fångstgropar. Lagret terrängskuggning visar ofta tydligt var fångstgropar ligger. Studier av kartan gav många uppslag att besöka i verkligheten för att se om det stämde, vilket det ofta gjorde. Ett 60-tal fångstgropar har på så sätt inventerats. Då många ligger i ungskog har förutsättningarna varit extra goda för upptäckt. Som lekman ser man inte några skador på fångstgropar inventerade på barmark, vilket är extra roligt då det är vanligt att fångstgropar har skadats vid markberedning. En del inventering har skett vintertid vilket också gömmer ev. skador.

Inventeringarna har utförts vid ett flertal tillfällen inom LONA projektets tid och har samlats i denna rapport. Fångstgroparna har hittats efter en sträcka om ca 8 km, med varierande avstånd mellan groparna. Samtliga av dessa fornlämningar är belägna i Skorpedes socken inom Örnsköldsviks kommun i Ångermanland.

Karta: Riksantikvarieämbetet, Fornsök, terrängskuggningskarta

Kartan visar exempel på försänkningar i marken som vid fältbesök visar sig vara fångstgropar. Ett 30-tal hittades vid samma inventeringstillfälle och fler finns norröver, totalt ett 60-tal.

Älg som promenerat upp och ner ur en fångstgrop funnen vid projektets inventering.

Bilden visar att älgen går samma stråk nu som när fångstgroparna anlades. Jägarfolket hade stor kunskap om fångstgroparnas placering för en lyckad fångst, en avgörande kunskap för sin egen överlevnad.

Statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt är medfinansierare för genomförandet av detta projekt

Översikt, inventeringskartor

Karta: Riksantikvarieämbetet, Forsök

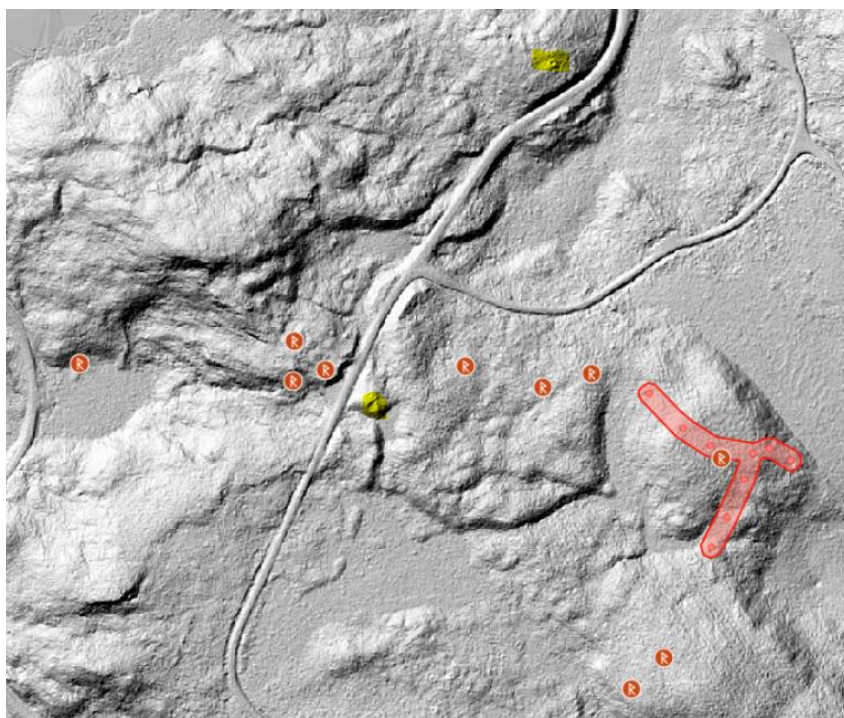

Bild 1 Gul markering – inventerade av HI, ej registrerade fångstgropar

Koordinater, SWEREF 99 TM	
N	E
7039453	624928
7039127	624756

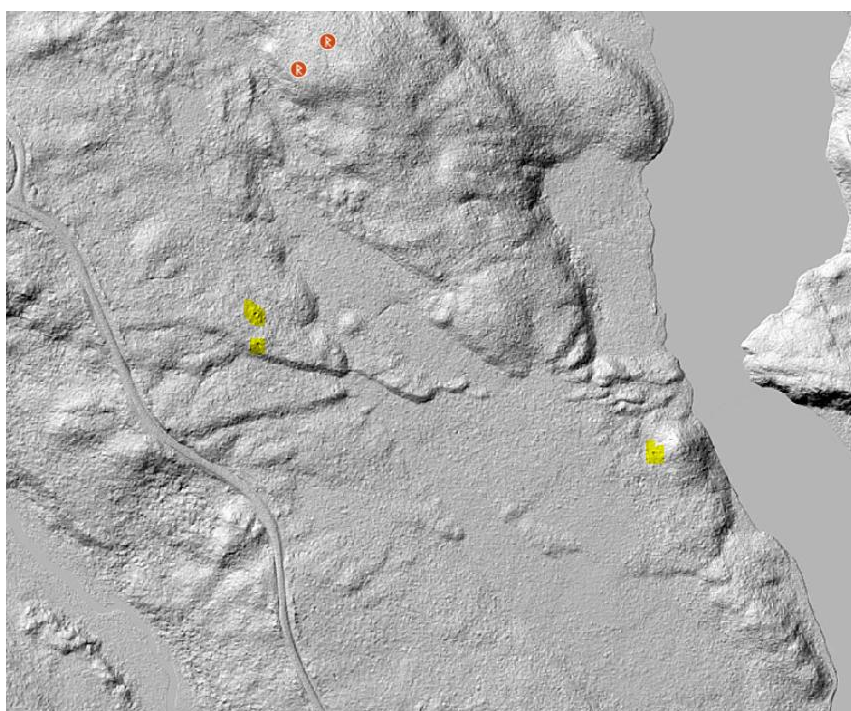

Bild 2 Gul markering- inventerade av HI, ej registrerade fångstgropar

Koordinater, SWEREF 99 TM	
N	E
7038589	624959
7038557	624962

Statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt är medfinansierare för genomförandet av detta projekt

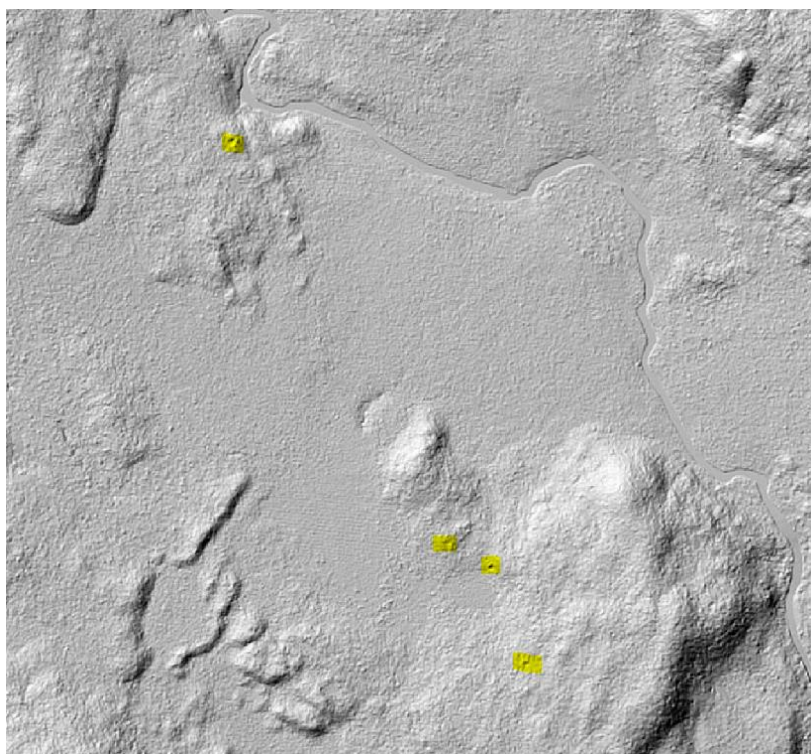

Bild 3 Gul markering – inventerade av HI, ej registrerade fångstgropar.

Koordinater, SWEREF 99 TM	
N	E
7036976	625548
7036646	625728
7036627	625765
7036547	625793

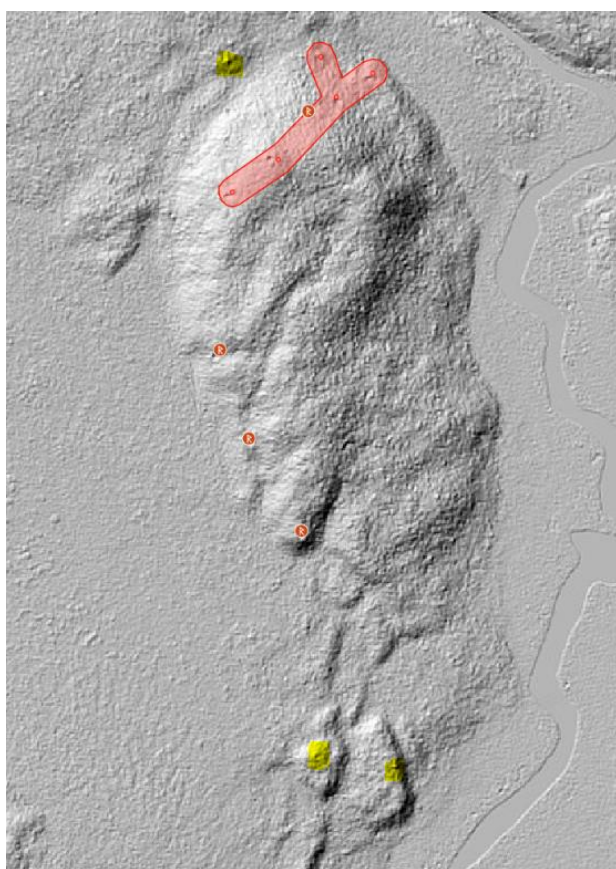

Bild 4 Gul markering – inventerade av HI, ej registrerade fångstgropar.

Koordinater, SWEREF 99 TM	
N	E
7036058	625627
7035576	625691
7035567	625741

Statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt är medfinansierare för genomförandet av detta projekt

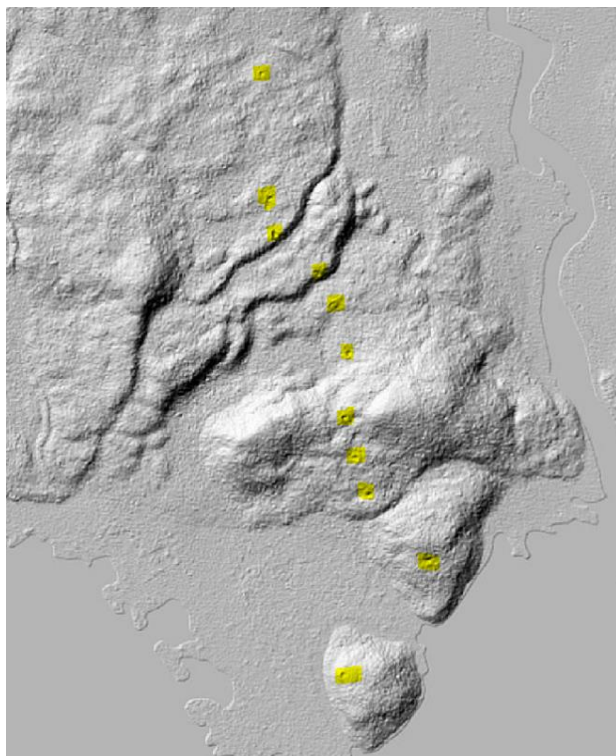

Bild 5 Gul markering – inventerade av HI, ej registrerade fångstgropar.

Koordinater, SWEREF 99 TM	
N	E
7035391	625630
7035283	625634
7035258	625637
7035218	625679
7035191	625689
7035143	625703
7035090	625700
7035057	625710
7035022	625718
7034960	625778
7034857	625697

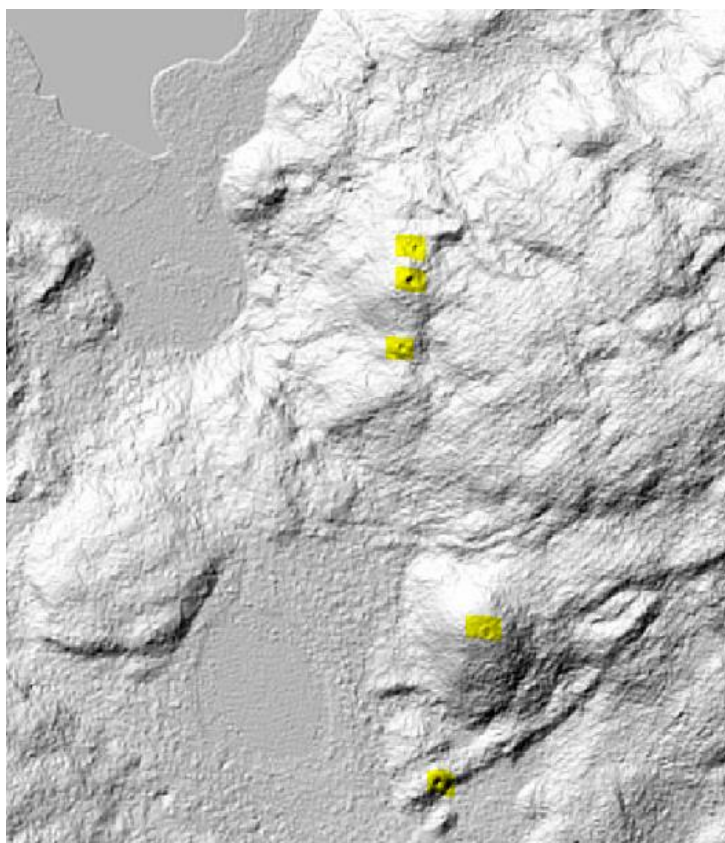
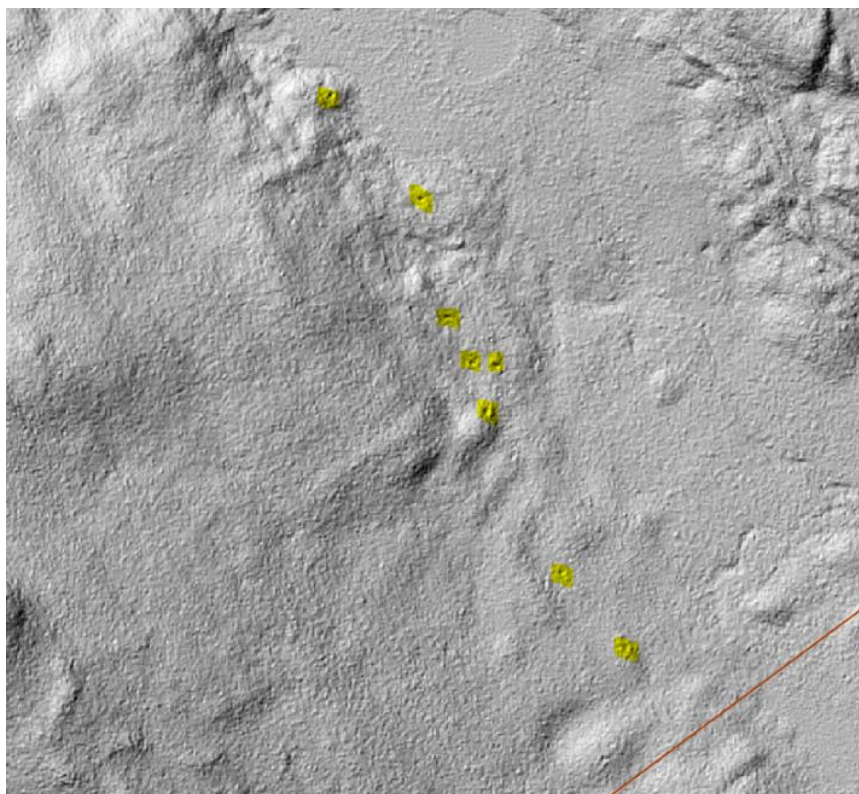

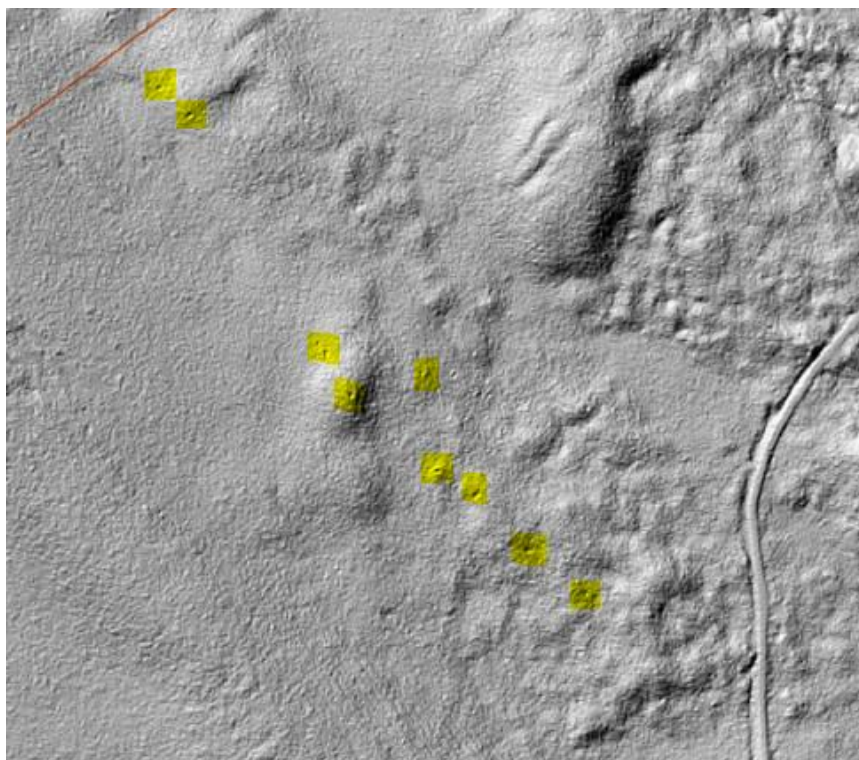
Bild 6 Gul markering – inventerade av HI, ej registrerade fångstgropar.

Koordinater, SWEREF 99 TM	
N	E
7034544	625943
7034531	625944
7034490	625940
7034338	625993
7034251	625962

Koordinater, SWEREF 99 TM	
N	E
7034084	625960
7034015	626033
7033872	626089
7033876	626123
7033842	626088
7033820	626086
7033721	626135
7033650	626192

Bild 7 Gul markering – inventerade av HI, ej registrerade fångstgropar.

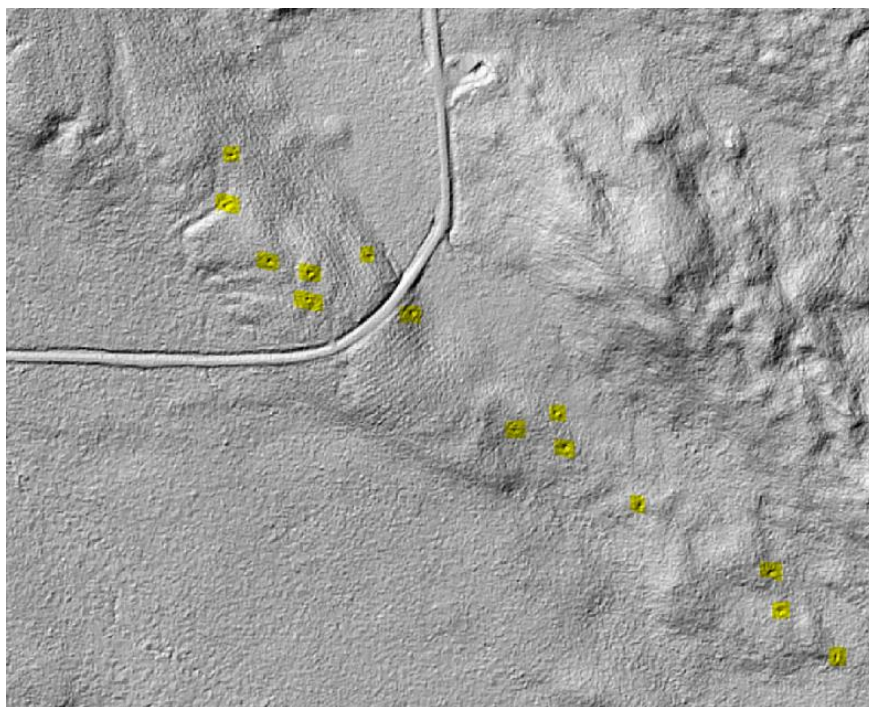

Koordinater, SWEREF 99 TM	
N	E
7033527	626213
7033502	626236
7033328	626336
7033291	626348
7033316	626397
7033234	626409
7033222	626446
7033165	626482
7033148	626526

Bild 8 Gul markering – inventerade av HI, ej registrerade fångstgropar.

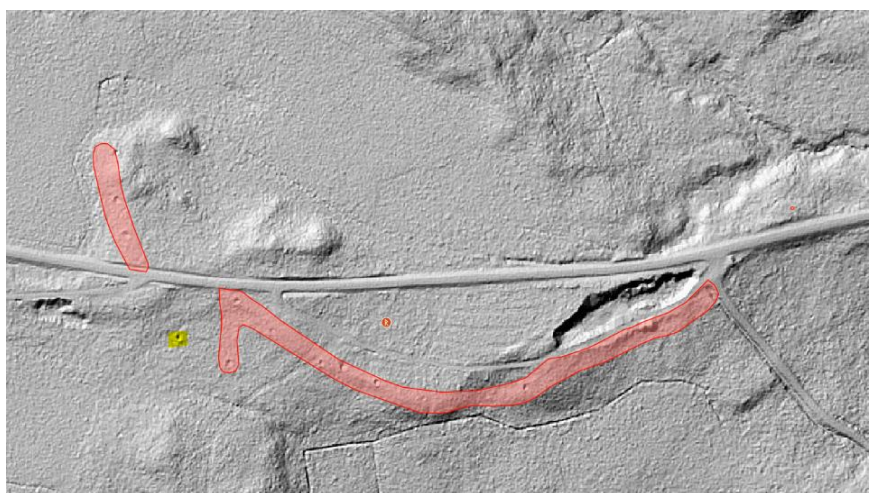

Statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt är medfinansierare för genomförandet av detta projekt

Koordinater, SWEREF 99 TM	
N	E
7032913	626495
7032872	626486
7032825	626515
7032827	626550
7032790	626546
7032835	626592
7032777	626637
7032678	626702
7032692	626758
7032668	626767
7032612	626840
7032564	626940
7032526	626951
7032484	626996

Bild 9 Gul markering – inventerade av HI, ej registrerade fångstgropar.

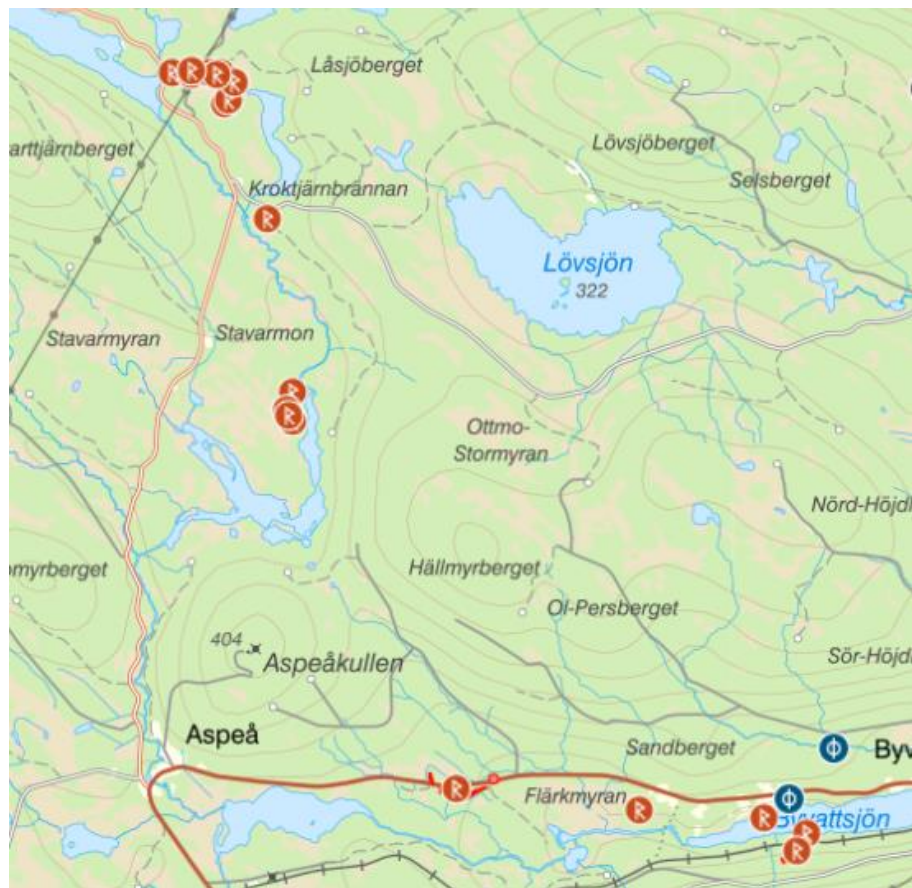
Koordinater, SWEREF 99 TM	
N	E
7032117	627080

Bild 10 Gul markering – inventerade av HI, ej registrerade fångstgropar.

Med HI avses personer i Hermansjöbygdens Intresseförening.

Statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt är medfinansierare för genomförandet av detta projekt

Karta: Riksantikvarieämbetet, Fornsök

Stiftelsen Jamtli har på uppdrag genom Länsstyrelsen Västernorrland under 2020 och 2021 inventerat en del av fångstgroparna men fortfarande återstår som visas i denna rapport närmare 60 st att registrera.

Inventerade av HI att bekräfta av ackrediterad resurs.

Länk till Riksantikvarieämbetets Fornsök:

<https://app.raa.se/open/fornsok/>

Lästips:

[Fångstgropar – värdefulla system som gick i arv | Externwebben \(slu.se\)](#)

Danell, Bergström, Mattsson, Sörlin. 2016. *Jaktens historia i Sverige*

Foto Marie Hellstrand Eriksson

Sammanställt av Marie Hellstrand Eriksson, 2021-12-14

**Statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt är medfinansier
för genomförandet av detta projekt**